

การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าข้าวพื้นถิ่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

The Branding and Packaging Design for
Local Rice of Kalasin Rice Seed Center
in Mueang District, Kalasin Province

ทักษ์ดนัย เหล่าจุม¹, กิตติศักดิ์ ธรรมศักดิ์ชัย¹

Thakdanai Laochum¹, Kittisak Tammasakchai¹

Email: lolvrzo32@gmail.com, kittisak54630710@gmail.com

¹ สาขาวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

¹ Program Packaging Design, Rajamangala University of Technology Isan

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าข้าวพื้นถิ่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าข้าวพื้นถิ่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบประเมินความพึงพอใจ โดยผ่านการตรวจสอบและประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบจำนวน 3 ท่าน จากการสัมภาษณ์ความต้องการด้านบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าจากตัวแทนในศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ พบว่าปัญหาด้านบรรจุภัณฑ์ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ ยังขาดความเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงข้าวพื้นถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์ อีกทั้งยังไม่สามารถช่วยส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์เกิดความโดดเด่นและแตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่นของจังหวัดอื่นๆ ร่วมกับการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อทำการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ และนำไปประเมินกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบจำนวน 3 ท่าน เพื่อเลือกรูปแบบที่ดีที่สุด หลังจากผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบแล้ว ผู้วิจัยจึงนำไปผลิตเป็นต้นแบบบรรจุภัณฑ์ จากนั้นนำไปประเมินความพึงพอใจ ณ บริเวณศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จากกลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 169 คน พบว่า ผลจากการประเมินความพึงพอใจการออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ พบว่าการออกแบบตราสินค้า อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 การออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 การออกแบบลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และความพึงพอใจโดยรวมจากกลุ่มผู้บริโภค อยู่ในระดับ ความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ผลของงานวิจัยในครั้งนี้ ทางศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์มีความสนใจและมีแนวคิดที่จะนำผลงานการออกแบบไปพัฒนาต่อยอดไปสู่การผลิตและจำหน่ายได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ: บรรจุภัณฑ์, ตราสินค้า, ข้าวพื้นถิ่น, ข้าวสินธุ์ทอง

Abstract

This research aimed 1) to study the problems and needs towards branding and packaging of local rice of Kalasin Rice Seed Center in Mueang District, Kalasin Province, and 2) to design branding and packaging for local rice of Kalasin Rice Seed Center in Mueang District, Kalasin Province. The research instruments consisted of an interview to study the problems and needs of representatives in Kalasin Rice Seed Center, a questionnaire for evaluating consumers' satisfaction, and an evaluation form for prototypes by 3 product design experts. According to the interview to study problems and needs towards branding and packaging of local rice of Kalasin Rice Seed Center, the packaging lacked uniqueness representing the identity of local rice of Kalasin and was unable to distinguish the products from those of competitors in other provinces. The data were analyzed and synthesized by integrating with data from reviewing relevant research to design branding and packaging prototypes before evaluating by 3 product design experts to select the most suitable prototype. The branding and packaging were then designed based on the experts' suggestions and evaluated satisfaction towards the designed branding and packaging of 169 consumers in Kalasin Rice Seed Center in Mueang District, Kalasin Province. The result showed that there was a high level of overall satisfaction towards branding with an average of 3.98, a high level of overall satisfaction towards packaging with an average of 4.03, a high level of satisfaction towards the graphic on packaging with an average of 4.04, and a high level of overall consumer satisfaction towards branding and packaging with the average of 4.01. As the Kalasin Rice Seed Center was interested in the designed branding and packaging, the result of the current research would be designed and further developed for the actual production and distribution.

Keyword: Branding, Packaging, Local rice, Sinthong Ric

บทนำ

สายพันธุ์ข้าวที่ได้จดทะเบียนเป็นสายพันธุ์ของจังหวัดกาฬสินธุ์ มี 3 สายพันธุ์ ได้แก่ ข้าวเหนียว กข 6 ซึ่งจุดเด่นของข้าวสายพันธุ์นี้คือ มีเปลือกสีน้ำตาล เมล็ดมีขนสั้น เป็นสายพันธุ์ข้าวเหนียวหอม ไวต่อช่วงแสง เป็นพันธุ์ข้าวเหนียวที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์มาจากข้าวเจ้าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 เมื่อนำไปหุงแล้วข้าวจะนุ่ม มีกลิ่นหอม ทนแล้ง และมีคุณภาพการหุงต้มรับประทานดี เป็นข้าวเหนียวที่ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวเหนียวที่นิยมปลูกกันในจังหวัดกาฬสินธุ์ ข้าวเหนียวขาว ซึ่งจุดเด่นของข้าวสายพันธุ์นี้คือ เป็นข้าวเหนียวที่ได้ขึ้นทะเบียนและได้รับการรับรองว่าเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ (Gi) และข้าวเหลือ 11 ซึ่งจุดเด่นของข้าวสายพันธุ์นี้คือ เป็นพันธุ์ข้าวที่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานราชการเมื่อปี พ.ศ. 2518 จนถึงปัจจุบัน ข้าวเหลือ 11 จะนิยมเพาะปลูกในช่วงของการทำนาปี และมีเฉพาะในจังหวัดกาฬสินธุ์เท่านั้น ซึ่งปลูกเพื่อการบริโภคโดยตรง และเพื่อส่งโรงงานแปรรูปเป็นแป้งข้าวเจ้า ขนมหุ้น และเส้นก๋วยเตี๋ยว เป็นต้น

ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ เป็นสำนักงานที่ส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าว และข้าวสารให้กับชาวเกษตรกรในพื้นที่ หรือชาวเกษตรกรที่มีความสนใจที่ต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าวหรือข้าวสาร ซึ่งทางศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์นั้น จะไม่มีบรรจุกฎเกณฑ์เฉพาะหน่วย หรือไม่มี การแบ่งขาย แต่จะเป็นการขายที่ส่งออกเป็นกระสอบ ซึ่งทางศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ ได้มีการจัดจำหน่ายพันธุ์ข้าวและข้าวที่แปรรูปเพื่อการบริโภคให้กับบุคคลทั่วไป เพื่อส่งเสริม และหารายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรอีกทางหนึ่ง แต่ทางศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ยังไม่มี ตราสินค้าและบรรจุกฎเกณฑ์ที่มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ที่แสดงถึงผลิตภัณฑ์ได้อย่าง ชัดเจนและรวมไปถึงปัญหาทางด้านการส่งเสริมการขายเพื่อกระตุ้นยอดขายให้ดียิ่งขึ้น

ทางผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าวของ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอมือทอง จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงมีแนวคิดที่ต้องการจะพัฒนาทางด้านบรรจุกฎเกณฑ์และตราสินค้า เพื่อให้เกิดการยกระดับสินค้าให้มีคุณค่าและมีเอกลักษณ์ ส่งเสริมศักยภาพในการ แข่งขันทางด้านการค้า การบริการ และเป็นแนวทางในการนำไปใช้เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ของสินค้าได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าข้าวพื้นถิ่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าข้าวพื้นถิ่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีการดำเนินงานวิจัย

วิธีดำเนินการโครงการเป็นการจัดทำวิจัยเชิงประยุกต์ที่ได้นำผลมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อการตัดสินใจ ผู้จัดทำโครงการวิจัยได้ทำการค้นคว้าข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิตลอดจนทำการศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้ใช้และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีขั้นตอน

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 3 ท่าน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ผู้บริโภคหรือผู้ที่สนใจในผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามทฤษฎีของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ซึ่งเท่ากับ 169 คน จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 300 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐาน ปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการและผู้บริโภค พร้อมทั้งข้อมูลประกอบการออกแบบ

2.2 แบบสอบถามและแบบประเมินความพึงพอใจ โดยใช้รูปแบบการประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและกลุ่มผู้บริโภคหรือผู้ที่สนใจผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

3.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ปัญหา ความต้องการของผู้ประกอบการ ร่วมกับ

ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปประเด็นโดยการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลปัญหาและแนวทางแก้ไข จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ

3.2 การประเมินรูปแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า จากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน 3 ท่าน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบที่ดีที่สุด จากนั้นนำไปผลิตภัณฑ์เป็นต้นแบบบรรจุภัณฑ์

3.3 การประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มผู้บริโภคและผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์และตามสินค้าที่ออกแบบพัฒนาขึ้นมาใหม่ที่เหมาะสม

สรุปผลการออกแบบ

1. วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร

จากการศึกษาและการสังเกตของผู้วิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาของบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร ส่วนใหญ่ พบว่า รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ข้าวสารที่มีวางจำหน่ายโดยทั่วไป จะมีลักษณะที่เน้นตัวผลิตภัณฑ์มากกว่าการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวผลิตภัณฑ์และสถานที่ต่างที่มีความเชื่อมโยงกัน หรือ ข้อมูลที่มีลักษณะเชิงชวน น่าสนใจ ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่นั้นๆ และบรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถช่วยในเรื่องของการส่งเสริมตัวผลิตภัณฑ์ให้มีคุณค่าและราคาเท่าที่ควร อีกทั้งการนำเสนอในรูปแบบของการนำศิลปวัฒนธรรมมาใช้ในการออกแบบทั้งรูปร่างและลวดลายต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมคุณค่าให้กับตัวผลิตภัณฑ์ และสื่อถึงที่มาของตัวผลิตภัณฑ์ที่ดียิ่งขึ้นได้ และจากการสอบถามความต้องการขนาดบรรจุเพื่อการขายปลีก ซึ่งทางศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ ได้กำหนดไว้ดังนี้

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 1 ประกอบไปด้วย ข้าวเหนียว กข 6 (ขนาดบรรจุ 1 กิโลกรัม, 3 กิโลกรัม และ 5 กิโลกรัม) ข้าวเหนียวขาว (ขนาดบรรจุ 1 กิโลกรัม, 3 กิโลกรัม และ 5 กิโลกรัม) และข้าวเหลือง 11 (ขนาดบรรจุ 1 กิโลกรัม, 3 กิโลกรัม และ 5 กิโลกรัม)

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ชุดของฝาก ข้าว 3 สายพันธุ์ ประกอบด้วย ข้าวเหนียว กข 6 ขนาด 250 กรัม 1 ชิ้น ข้าวเหนียวขาว ขนาด 250 กรัม 1 ชิ้น และข้าวเหลือง 11 ขนาด 250 กรัม 1 ชิ้น

2. วิเคราะห์ข้อมูลวัสดุเพื่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่น

การวิเคราะห์ข้อมูลวัสดุที่ใช้ในการผลิตบรรจุภัณฑ์ชั้นที่หนึ่งและรวมหน่วยซึ่งวัสดุที่มีความเหมาะสมมากที่สุดที่ใช้ในการผลิตบรรจุภัณฑ์ชั้นที่1 คือ พลาสติก ชนิด LDPE เนื่องจากพลาสติกชนิดนี้ มีความเหนียว ความทนทานต่อการป้องกันการซึมผ่านของไอน้ำได้ดี นิ่มและยืดหยุ่น สามารถใช้กับอาหารและยาได้ เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีราคาไม่สูงนัก และมีน้ำหนักเบาสามารถปกป้องผลิตภัณฑ์ได้ดี พิมพ์สีได้สวยงาม และสามารถรีไซเคิล (Recycle) ได้ ถือได้ว่าเป็นวัสดุบรรจุภัณฑ์ที่มีการใช้งานมากที่สุดในระบบอุตสาหกรรม และวัสดุบรรจุภัณฑ์เซตของฝาก พบว่ากระดาษคราฟท์มีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งเป็นกระดาษที่มีความเหนียวและแข็งแรงกว่ากระดาษธรรมดา สามารถป้องกันแรงอัดและการตีบแหว่งจากการกระทบกระแทกจากภายนอกได้เป็นอย่างดี มีด้วยกันหลายประเภทสามารถพิมพ์ตกแต่งได้ง่าย และสวยงาม โดยทั่วไปจะขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก

3. วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินการออกแบบตราสินค้าผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่น

ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสินค้าจำนวน 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้



ภาพที่ 1 รูปแบบตราสินค้าแนวทางที่ 1

แนวความคิดที่ใช้ในการออกแบบตราสินค้าแบบที่ 1 ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสินค้าโดยการนำลักษณะของผ้าขาวม้ามาออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21



ภาพที่ 2 รูปแบบตราสินค้าแนวทางที่ 2

แนวความคิดที่ใช้ในการออกแบบตราสินค้าแบบที่ 2 ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสินค้า โดยการนำลักษณะของรูปทรงของเมล็ดข้าวรวมกับ ผ้าขาวม้า และโปงลางมาออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57



ภาพที่ 3 รูปแบบตราสินค้าแนวทางที่ 3

แนวความคิดที่ใช้ในการออกแบบตราสินค้าแบบที่ 2 ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสินค้า โดยการนำลักษณะของรูปทรงของรวงข้าวมารวมกับ ผ้าขาวม้า และโปงลางมาออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28

สรุปผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกี่ยวกับตราสินค้า พบว่าตราสินค้าแบบที่ 2 มีความเหมาะสมมากที่สุดในการนำมาใช้เป็นตราสินค้าผลิตภัณฑ์ ข้าวพื้นถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 ซึ่งเป็น ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินการออกแบบรูปทรงบรรจุภัณฑ์ข้าวพื้นดิน

ผู้วิจัยออกแบบรูปทรงของบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นดินจำนวน 3 รูปแบบ และออกแบบรูปทรงของบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นดินเซตของปากจำนวน 3 รูปแบบ ดังนี้



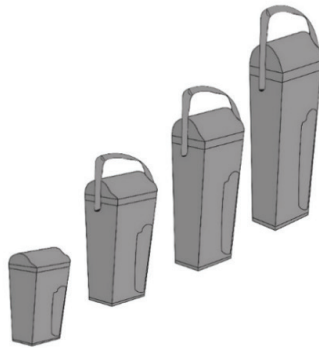
ภาพที่ 4 โครงสร้างบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นดินแนวทางที่ 1

การออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์รูปแบบที่ 1 โดยใช้แนวคิดจากรูปทรงของ โปงลาง มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35



ภาพที่ 5 โครงสร้างบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นดินที่ 2

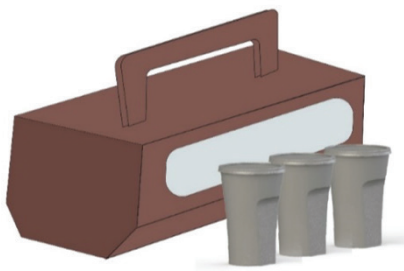
การออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์รูปแบบที่ 2 โดยใช้แนวคิดจากรูปร่างของกระสอบใส่ข้าวสาร มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49



ภาพที่ 6 โครงสร้างบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่นแนวทางที่ 3

การออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์รูปแบบที่ 3 โดยใช้แนวคิดจากรูปร่างของเมล็ดข้าว มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35

สรุป ค่าเฉลี่ยจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกี่ยวกับโครงสร้างบรรจุภัณฑ์แบบที่ 1 บรรจุภัณฑ์ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้ดีมีความแปลกใหม่ รูปร่างมีความงาม เหมาะสมกับสินค้า สามารถปกป้องคุ้มครองสินค้าได้เป็นอย่างดี สามารถชักจูงในการซื้อสินค้าได้เฉลี่ยอยู่ที่ 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.35 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด



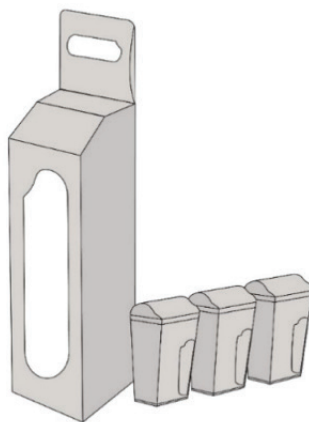
ภาพที่ 7 โครงสร้างบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่น เขตของฝากแนวทางที่ 1

การออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์เซตของฝากรูปแบบที่ 1 โดยใช้แนวคิดจากรูปทรงของโปงลางมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29



ภาพที่ 8 โครงสร้างบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่น เซตของฝากแนวทางที่ 2

การออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์เซตของฝากรูปแบบที่ 2 โดยใช้แนวคิดจากรูปทรงของกระสอบใส่ข้าวสาร มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23



ภาพที่ 9 โครงสร้างบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่น เซตของฝากสร้างแนวทางที่ 3

การออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์เซตของฝากรูปแบบที่ 3 โดยใช้แนวคิดจากรูปทรงของเมล็ดข้าวมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.25

สรุป ค่าเฉลี่ยจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกี่ยวกับโครงสร้างบรรจุภัณฑ์เซตของฝากแบบที่ 3 บรรจุภัณฑ์ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้มีความแปลกใหม่ รูปทรงมีความงาม เหมาะสมกับสินค้า สามารถปกป้องคุ้มครองสินค้าได้เป็นอย่างดีสามารถชักจูงในการซื้อสินค้าได้เฉลี่ยอยู่ที่ 4.4 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.25 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด

5. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่น

ผู้วิจัยออกแบบลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่นจำนวน 3 รูปแบบ ดังนี้



ภาพที่ 10 ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์แนวทางที่ 1

การออกแบบลวดลายบนบรรจุภัณฑ์รูปแบบที่ 1 ผู้วิจัยได้ออกแบบในลักษณะของการนำภาพสถานที่สำคัญ และวิถีชีวิตของชาวกาฬสินธุ์มาออกแบบให้เป็นเรื่องราวให้มีความน่าสนใจ โดยกำหนดคาแร็คเตอร์ของตัวละครชาวภูไทขึ้นมาเพื่อเป็นเอกลักษณ์ของชาวกาฬสินธุ์ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53



ภาพที่ 11 ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์แนวทางที่ 2

การออกแบบลวดลายบนบรรจุภัณฑ์รูปแบบที่ 2 ผู้วิจัยได้ออกแบบในลักษณะของการนำภาพสถานที่สำคัญ และวิถีชีวิตของชาวกาฬสินธุ์มาออกแบบให้เป็นเรื่องราวให้มีความน่าสนใจ โดยกำหนดคาแรคเตอร์ของตัวละครชาวภูไทขึ้นมาเพื่อเป็นเอกลักษณ์ของชาวกาฬสินธุ์ ลักษณะลายเส้นเป็นโทนสีน้ำตาล ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23



ภาพที่ 12 ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์แนวทางที่ 3

การออกแบบลวดลายบนบรรจุภัณฑ์รูปแบบที่ 1 ผู้วิจัยได้ออกแบบในลักษณะของการนำภาพถ่ายของนาข้าว หรือต้นข้าว มาออกแบบ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31

สรุปผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ พบว่ารูปแบบ
ลดลายบนบรรจุภัณฑ์รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยได้ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.38
และมีความเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด

6 สรุปการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่น



ภาพที่ 13 แสดงลักษณะภาพรวมบรรจุภัณฑ์ข้าวสินธุ์ทองที่ผ่านการพัฒนาขึ้นใหม่



ภาพที่ 14 เซตบรรจุภัณฑ์ข้าวสินธุ์ทอง สายพันธุ์ ข้าวเหนียว กข6



ภาพที่ 15 เซตบรรจุภัณฑ์ข้าวสินธุ์ทอง สายพันธุ์ ข้าวเหนียวขาว



ภาพที่ 16 เซตบรรจุภัณฑ์ข้าวสินธุ์ทอง สายพันธุ์ ข้าวเจ้าเหลือง 11



ภาพที่ 17 บรรจุภัณฑ์เซตของฝาก



ภาพที่ 18 ตราสินค้าข้าวสินธุ์ทองที่ผ่านการพัฒนาขึ้นใหม่

7. การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภคต่อบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าที่ออกแบบใหม่ของผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่น

ตารางที่ 1 ตารางแสดงความพึงพอใจจากผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าที่พัฒนาขึ้น

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. ตราสินค้ามีความเป็นเอกลักษณ์	4.00	0.87	พอใจมาก
2. ตราสินค้าสามารถจดจำได้ง่าย	3.95	0.77	พอใจมาก
3. ตราสินค้าสามารถสื่อสารและสร้างความเข้าใจในตัวสินค้าได้อย่างเหมาะสม	3.92	0.75	พอใจมาก
4. ตราสินค้ามีความเหมาะสมกับตราสินค้า	4.01	0.79	พอใจมาก
5. ตราสินค้ามีความแตกต่างจากตราสินค้าคู่แข่ง	3.93	0.74	พอใจมาก
6. ตราสัญลักษณ์สามารถสื่อความหมายได้ง่ายแม้มีขนาดเล็ก	3.97	0.78	พอใจมาก
7. ตราสัญลักษณ์มีความเด่นชัดถึง ข้าวในจังหวัดกาฬสินธุ์	4.05	0.78	พอใจมาก
เฉลี่ย	3.98	0.78	พอใจมาก

สรุป ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้บริโภคในด้านตราสินค้า อยู่ใน
ระดับที่พอใจมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.98 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78
โดยผู้บริโภคให้เหตุผลเกี่ยวกับตราสินค้ามีความเป็นเอกลักษณ์ สามารถจดจำได้ง่าย มี
ความแตกต่างจากตราสินค้าคู่แข่ง มีความเด่นชัดถึง ข้าวในจังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 2 ตารางแสดงความพึงพอใจจากผู้บริโภคที่มีต่อโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้น

รายการ	ค่า เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D	ระดับความ พึงพอใจ
1. บรรจุภัณฑ์สามารถปกป้องคุ้มครอง สินค้าได้เป็นอย่างดี	4.02	0.86	พอใจมาก
2. บรรจุภัณฑ์ให้การหีบห่อสะดวกต่อ การขนส่ง การเรียง จับถือ พกพา ได้ดี	4.00	0.69	พอใจมาก
3. บรรจุภัณฑ์ตราสินค้าสามารถสื่อสาร และสร้างความเข้าใจในตัวสินค้าได้อย่าง เหมาะสม	4.07	0.80	พอใจมาก
4. บรรจุภัณฑ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	4.08	0.80	พอใจมาก
5. บรรจุภัณฑ์สามารถจดจำง่าย อ่านง่าย สามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจน	3.98	0.81	พอใจมาก
เฉลี่ย	4.03	0.79	พอใจมาก

สรุป การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจจากผู้บริโภคในด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์
พบว่าอยู่ในระดับพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย
เท่ากับ 0.79 โดยผู้บริโภคให้เหตุผลเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์สามารถปกป้องคุ้มครองสินค้า
ได้เป็นอย่างดีมากที่สุด

ตารางที่ 3 ตารางแสดงความพึงพอใจจากผู้บริโภคที่มีต่อกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้น

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. กราฟิกให้ข้อมูลรายละเอียดของตัวผลิตภัณฑ์กับผู้บริโภค	4.04	0.82	พอใจมาก
2. กราฟิกสร้างเอกลักษณ์ให้กับตัวผลิตภัณฑ์	4.01	0.72	พอใจมาก
3. กราฟิกสร้างภาพพจน์ให้กับตัวผลิตภัณฑ์	3.97	0.77	พอใจมาก
4. กราฟิกสร้างความประทับใจเมื่อพบเห็นได้มากน้อยเพียงใด	4.11	0.75	พอใจมาก
5. กราฟิกมีความเด่นชัดถึง ข้าวในจังหวัดกาฬสินธุ์	4.07	0.81	พอใจมาก
เฉลี่ย	4.04	0.78	พอใจมาก

สรุป การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจจากผู้บริโภคในด้านกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ พบว่าอยู่ในระดับพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 0.78 โดยผู้บริโภคให้เหตุผลเกี่ยวกับกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ สร้างเอกลักษณ์ให้กับตัวผลิตภัณฑ์ เป็นอย่างดีมากที่สุด

สรุปผลงานวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 สรุปผลการออกแบบบรรจุภัณฑ์

1) ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผลิตภัณฑ์ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอมือทอง จังหวัดกาฬสินธุ์ ข้าวพื้นถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งประกอบไปด้วย ข้าวเหนียวขาวขาว ข้าวเหนียว กข6 ข้าวเจ้าเหลือง 11 เป็นข้าวทั้งสามสายพันธุ์ที่มีการขึ้นทะเบียน โดยศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ ว่าเป็นข้าวของจังหวัดกาฬสินธุ์

2) เลือกใช้วัสดุพลาสติกชนิด LDPE เนื่องจากพลาสติกชนิดนี้ มีความเหนียว ความทนทานต่อการป้องกันการซึมผ่านของไอน้ำได้ดี นิ่มและยืดหยุ่น สามารถใช้กับอาหารและยาได้ เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีราคาไม่สูงนัก และมีน้ำหนักเบาสามารถปกป้องผลิตภัณฑ์ได้ดี พิมพ์สีได้สวยงาม และสามารถรีไซเคิล (Recycle) ได้

โดยได้เลือกการผลิตเป็น การขึ้นรูปแบบฉีด (Injection Molding) การขึ้นรูปแบบฉีด จะเริ่มจากวัตถุดิบจำพวกผงหรือเม็ดพลาสติกลงในฮอปเปอร์ จากนั้นจะถูกเสียนอหุมนส่งไปยังด้านหน้าของกระบอกสูบ ซึ่งมีแผ่นความร้อนไฟฟ้าทำให้พลาสติกหลอมเหลว จากนั้นจะเคลื่อนเกลียวหนอนให้ดันพลาสติกผ่านหัวฉีด ไปยังแม่พิมพ์ซึ่งปิดอยู่ แม่พิมพ์จะมีการหล่อเย็นด้วยน้ำเย็นที่ผลิตจากเครื่องทำน้ำเย็นจะทำให้ได้ชิ้นงานมา

3) จากคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ได้เลือกแบบที่ 1 เพื่อใช้กับบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ และเลือกใช้วัสดุพลาสติกที่มีขายในท้องตลาดเพื่อต่อการหาซื้อ สามารถผลิตบรรจุภัณฑ์ออกมาได้หลายรูปแบบ มีความแปลกใหม่ และสามารถผลิตขึ้นรูปทรงที่มีความซับซ้อนได้ อีกทั้งยังได้สีกราฟิกที่สวยงาม นอกจากนี้การออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้แนวคิดมาจากรูปทรงของ โปงลาง ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านของจังหวัดกาฬสินธุ์ มีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่มีที่มาจากจังหวัดกาฬสินธุ์

4) สรุปผลความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้น พบว่าในส่วนของการบรรจุภัณฑ์สามารถปกป้องคุ้มครองสินค้าได้เป็นอย่างดี บรรจุภัณฑ์ให้การหีบห่อสะดวกต่อการขนส่ง การเรียง จับถือ พกพา ได้ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อ อยู่ที่ 4.03 หมายถึงมีความพึงพอใจมาก

1.2 สรุปผลการออกแบบตราสินค้า

1) การออกแบบตราสินค้า จะใช้แนวคิดเรื่องการสะท้อนภาพลักษณ์ของพื้นถิ่น ซึ่งมีความเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน น่าชวนมอง มีเอกลักษณ์มากที่สุด

2) จากคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกี่ยวกับตราสินค้า ได้เลือกตราสินค้าแบบที่ 2 สำหรับใช้เป็นตราสินค้าของข้าวพื้นถิ่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตราสินค้าเป็นการออกแบบ โดยใช้แนวความคิดเกี่ยวกับข้าวเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญของจังหวัดกาฬสินธุ์ มาผสมผสานให้มีความสอดคล้องกัน ด้วยการนำเมล็ดข้าวมาใช้ เป็นองค์ประกอบของตราสินค้าซึ่งมี

ความเป็นชุมชน และเข้าใจง่าย เพื่อให้เข้ากับตัวข้าวพื้นถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์

3) สรุปผลความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าที่พัฒนาขึ้น พบว่าตราสินค้าสามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ได้ดี มีความสอดคล้องกัน จัดจำได้ง่าย มีความสวยงาม และตราสัญลักษณ์มีความเด่นชัดถึง ข้าวในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อ อยู่ที่ 3.89 หมายถึงมีความพึงพอใจมาก

1.3 สรุปผลการออกแบบกราฟิก

1) การออกแบบแบบกราฟิก จะใช้แนวคิดเรื่องการสะท้อนภาพลักษณ์ของของพื้นถิ่น ซึ่งมี เอกลักษณ์ ภาพพจน์ ความประทับใจเมื่อพบเห็น มีความเด่นชัดถึง ข้าวในจังหวัดกาฬสินธุ์ ในส่วนของกราฟิกจะมีตัวละครที่เป็นผู้หญิงทั้ง 3 คนตามข้าวทั้ง 3 สายพันธุ์ที่เป็นชาวภูไทในจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับตัวผลิตภัณฑ์มากที่สุด

2) จากคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกี่ยวกับกราฟิก ได้เลือกกราฟิกแบบที่ 3 สำหรับใช้เป็นกราฟิกของผลิตภัณฑ์ข้าวสินธุ์ทอง

3) สรุปผลความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อกราฟิกที่พัฒนาขึ้น พบว่ากราฟิกบนบรรจุภัณฑ์มีความสวยงาม กราฟิกให้ข้อมูลรายละเอียดของตัวผลิตภัณฑ์กับผู้บริโภค กราฟิกสร้างความประทับใจเมื่อพบเห็นได้มากน้อยเพียงใด กราฟิกมีความเด่นชัดถึง ข้าวในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 หมายถึงมีความพึงพอใจมาก

2. อภิปรายผล

โครงสร้างบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์มีรูปแบบเป็นกระป๋องพลาสติกทรงกระบอกมีการออกแบบที่คำนึงถึงความสะดวกต่อการขนส่ง ทั้งยังประหยัดพื้นที่ในการจัดวางจำหน่าย มีความแข็งแรงต่อการวางทับซ้อนในระหว่างการขนส่งในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณธกร อุไรรัตน์ (2559) การวิจัยเรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับข้าวเจ้าเขย เสาไห้ ที่กล่าวว่าสำหรับโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ข้าวจะทำหน้าที่ป้องกันสินค้าที่บรรจุอยู่ภายในไม่ให้อบสลาย เสียรูป หรือเสียหายอันเกิดจากสภาพแวดล้อม โดยบรรจุภัณฑ์สามารถรักษาคุณภาพสินค้าให้คงเดิม ตั้งแต่ผู้ผลิตจนถึงมือผู้บริโภค ทนทานต่อการขนย้ายขนส่ง และยังสอดคล้องกับ พบพร เอี่ยมใส, อภิศักดิ์ สินธุภาค และ อุดมศักดิ์ สาริบุตร (2558) ปัจจัยด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์

กับการรับรู้ประเภทและคุณค่าของสินค้า: กรณีศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้บรรจุภัณฑ์ประเภทสินค้าอุปโภคบริโภคข้ามวัฒนธรรม กล่าวไว้ว่าปัจจัยด้านการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ที่สื่อถึงอัตลักษณ์และคุณค่าของสินค้านั้นเป็น รูปทรงสูง รูปทรงอิสระ และรูปทรงเว้าเข้า

การออกแบบกราฟิก เราสามารถเพิ่มเติมคุณค่าผลิตภัณฑ์ด้วยการออกแบบตราสินค้า และกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ โดยได้ออกแบบฉลากด้านในมีกราฟิกที่สื่อถึงข้าวพื้นถิ่น ได้ทำการวิเคราะห์แนวทางจากการนำความเป็นพื้นถิ่นวิถีชีวิตของชาวนา และคนพื้นถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์ มีส่วนที่แสดงถึงรายละเอียดให้ความรู้แก่ผู้บริโภคได้ทราบถึงสายพันธุ์ข้าวแต่ละชนิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรชา ศรีภิลลา (2564) ได้กล่าวไว้ว่าการออกแบบกราฟิกผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกสามารถเพิ่มเติมคุณค่าผลิตภัณฑ์ด้วยการออกแบบที่สื่อถึงสถานที่ท่องเที่ยว หรือบรรยากาศมาเป็นส่วนประกอบของกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ ที่แสดงถึงรายละเอียดและให้ความรู้แก่ผู้บริโภคได้ทราบถึงลักษณะของสถานที่นั้นๆ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ณธกร อุไรรัตน์ (2559) การวิจัยเรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับข้าวเจ๊กเซย เส้าไห้ ได้กล่าวว่าการสร้างเอกลักษณ์ทางด้านงานออกแบบกราฟิกที่โดดเด่นของบรรจุภัณฑ์ข้าว แจ่งข้อมูล รายละเอียดต่างๆ ของสินค้าเกี่ยวกับชนิด คุณภาพ แหล่งที่มา หรือจุดหมายปลายทางโดยหีบห่อจะแสดงและช่วยโน้มน้าวให้เกิดการตัดสินใจซื้อ

ด้านการออกแบบตราสินค้า ได้ออกแบบให้มีลักษณะเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวสีทองที่แสดงถึงความเป็น จังหวัดกาฬสินธุ์ ตำบลโพธิ์ทอง สอดแทรกเครื่องดนตรีโปงลางซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมไปถึงผ้าขาวม้าที่แสดงถึงความเป็นภาคอีสาน พันรอบเมล็ดข้าวสีทอง สื่อถึงความรัก ความเอาใจใส่ของชาวนาในการเพาะปลูก แสดงถึงวิถีชีวิตของชาวจังหวัดกาฬสินธุ์ รวงข้าวสีทองเป็นส่วนประกอบอยู่ภายนอกล้อมรอบเมล็ดพันธุ์ข้าว แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา ดูพันธุ์ (2561) การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า กลุ่มจักสานไม้ไผ่ บ้านดงเย็น ได้กล่าวไว้ว่า การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชุมชนและผลิตภัณฑ์ ให้เป็นที่รู้จักที่สามารถจดจำได้ง่ายผ่านตัวอักษร รูปภาพ เพื่อการปรับตัวให้เข้ากับรูปแบบของการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1.1 ข้อเสนอแนะของงานวิจัย ควรมึงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพิ่มเติม อีกทั้งควรหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบด้านการเก็บรักษาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ข้าว เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้

1.2 สีของลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ที่มีสีเข้มเกินไปและเมื่อมองโดยรวมกราฟิกทั้งสามรูปแบบนั้นมีความคล้ายคลึงกันอาจทำให้เกิดความสับสนของผู้บริโภคได้ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเป็นนักท่องเที่ยวซึ่งมีความหลากหลาย ทุกเพศ ทุกวัย จึงควรปรับสีกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจและแบ่งสีให้มีความแตกต่างและชัดเจนว่าเป็นบรรจุภัณฑ์ข้าวชนิดอะไรบ้าง

1.3 ควรมีบรรจุภัณฑ์แบบรีฟิลเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับลูกค้าที่มาซื้อผลิตภัณฑ์ข้าวสารซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นการช่วยลดต้นทุนและส่งเสริมการขายให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา คูพันธุ์ดง. (2561). การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า กลุ่มจักสานไม้ไผ่ บ้านดงเย็น. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 10(1)
- ณธกร อุไรรัตน์. (2559). การศึกษาเพื่อพัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวเจ้าเกษมสาให้ จังหวัดสระบุรี. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2563, จาก <http://www.tnrr.in.th>.
- นิรชา ศรีภิลลา และ กิตติศักดิ์ ธรรมศักดิ์ชัย. (2564). การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าผลิตภัณฑ์ ของที่ระลึกหายักษ์. วารสารศิลปกรรมและการออกแบบแห่งเอเชีย, 2(1)
- พพบพร เอี่ยมใส, อภิสิทธิ์ สันธูภาค และ อุดมศักดิ์ สาริบุตร. (2558). ปัจจัยด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ กับการรับรู้ประเภทและคุณค่าของสินค้า: กรณีศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้บรรจุภัณฑ์ประเภท สินค้าอุปโภคบริโภคข้ามวัฒนธรรม. วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 6(1)